

Nr 750

Av herrar **Gustafsson** i Stockholm och **Eriksson** i Sandby, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 144, med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 144 med förslag till ny förordning om erkända arbetslöshetskassor har chefen för socialdepartementet i förslagets § 10 angivit de fall, då medlem må kunna vägras rätt att vinna inträde eller kvarstå som medlem i erkänd arbetslöshetskassa. I § 13 har vidare intagits bestämmelse om när av kassastyrelse fattat beslut om uteslutning skall träda i kraft. Enligt sistnämnda paragraf skall sådant beslut, när det grundas på annat skäl än som anges i § 10 första stycket 5), träda i kraft först vid avslutningen av den första period av sex dagar i följd, under vilken medlem icke för någon dag kan förete intyg om besök på arbetsförmedling. § 10 första stycket 5) avser de fall, då medlem svikligen uppgivit eller förtigit något förhållande av betydelse för bedömande av hans rätt till medlemskap eller ersättning. Då beslut om uteslutning grundas på denna bestämmelse finnes i förslaget icke angiven någon tidpunkt, då detsamma skall träda i kraft, och vi dra därav den slutsatsen, att det skall kunna verkställas omedelbart. En sådan ordning verkar vid första påseende godtagbar, men ter sig vid närmare eftertanke otillfredsställande. Ett uteslutningsbeslut är nämligen en allvarlig sak, som innan det kan fattas kräver ingående och stundom tidsödande utredning. Då någon bestämmelse om rätt för arbetslöshetskassans styrelse att provisoriskt avstänga medlem från ersättning ej finnes intagen i förslaget, måste konsekvensen bli att medlem, som ertappats med eller misstänkes för oredligt förfarande mot arbetslöshetskassa, bestående i att han t. ex. uttagit försäkringsersättning samtidigt som han haft avlönad anställning eller uppburit ersättning från allmän sjukkasse, fortfarande skall kunna uppbära ersättning från arbetslöshetskassa intill den dag, då beslut om uteslutning kan fattas. Om medlemmen, sedan det oredliga förfarandet uppdagats, fortfarande är arbetslös och fortsätter att besöka arbetsförmedlingen, kan kassans styrelse nämligen ej neka utbetala ersättning. Det har sålunda inträffat, att arbetslöshetskassa, som under utredningstiden innehållit medlems försäkringsersättning, sedan utredningen avslutats och beslut om uteslutning fattats, samtidigt med att beslutet meddelats medlemmen till honom nödgats utbetala betydande belopp, som i vissa fall kunna uppgå till ett tusental kronor. Vi anse detta vara felaktigt och moraliskt stötande och önska därför, att i förordningen införes en be-

stämmelse om rätt för arbetslöshetskassa att omedelbart och i avvaktan på slutgiltigt beslut från ersättning provisoriskt avstånga medlem, som misstänkes för oredligt förfarande mot kassan.

I förordningens § 23, vilken paragraf reglerar försäkringens avgiftsvillkor, föreslås att sjukdomstid skall vara »överhoppningsbar» tid, dvs. att vid beräkning av det s. k. tidsbestämda avgiftsvillkoret skall bortses från tid under vilken medlemmen varit sjuk. Denna bestämmelse skall dock ej gälla sjukdomstid, som infaller efter det medlemmen fyllt 67 år.

I nuvarande förordning är föreskrivet att sjukdomstid under alla förhållanden är överhoppningsbar tid, och sålunda finnes icke undantag för någon kategori medlemmar. Då i propositionen i annat sammanhang föreslås begränsning av den tidsperiod under vilken ersättning med statsbidrag skall kunna utgå till arbetslös medlem som fyllt 67 år — vilken begränsning icke återfinnes i nu gällande förordning — kunna vi icke finna det riktigt att denna ytterligare nedskärning av möjligheten till försäkringsersättning för ifrågavarande medlemskategori kommer till stånd. Härtill kommer att en dylik bestämmelse för en viss grupp medlemmar måste innebära betydande administrativa olägenheter för arbetslöshetskassorna.

I § 28 mom. 1 sista stycket föreslås att tillsynsmyndigheten skall äga föreskriva, att då det inom kassas verksamhetsområde i större utsträckning förekommer kortvarig arbetslöshet i samband med jul och nyår, vissa dagar vid dessa helger icke skola inräknas i karenstiden. Hittills har gällt att ett sådant beslut fattas av den enskilda arbetslöshetskassan, vilket beslut sedan underställts tillsynsmyndigheten.

Förslaget innebär sålunda, att en beslutanderätt, som hittills tillkommit de enskilda arbetslöshetskassorna, nu tillägges tillsynsmyndigheten. Vi kunna icke anse en sådan utveckling lycklig eller önskvärd. Beslutanderätten bör i största möjliga utsträckning alltfört ligga hos kassorna, medan tillsynsmyndighetens uppgift bör vara att vägleda och giva anvisning till kassorna inom den ram som förordningen angivit. Finnes skäl att inskränka karensoch försäkringsrätt i samband med helgpermittering, måste det anses vara kassan själv som i första hand har att taga ställning härtill, även om frågan diskuteras och beslutet träffas i samförstånd med tillsynsmyndigheten. Vi anse sålunda, att det icke bör överlåtas till en myndighet att ensam föreskriva i vilken utsträckning ersättning från en enskild arbetslöshetskassa skall utgå i samband med helgpermittering.

Med stöd av det anförda få vi sålunda hemställa,

1. att § 13 i förordningen om erkända arbetslöshetskassor såsom den utformats i proposition nr 144 erhåller en kompletterande bestämmelse så lydande: »Den som gjort sig skyldig till oredligt förfarande mot kassan, kan helt avstångas från rätt till ersättning. Finnes skälig anledning misstänka att medlem förfarit oredligt mot kassan, kan han

i avvaktan på slutgiltigt beslut av kassans styrelse med omedelbar verkan provisoriskt avstängas från rätt till ersättning.»

2. att i förslaget § 23, 2 mom. andra stycket följande mening utgår: »Vad nu sagts gäller dock ej sjukdomstid, som infaller efter det han fyllt 67 år.»

3. att den föreslagna bestämmelsen i § 28 mom. 1 sista stycket utgår.

Stockholm den 16 april 1956

Hans Gustafsson
i Stockholm

Eskil Eriksson